

Länssstyrelsen
Norrbotten

Yttrande

1 (6)

Datum
2025-03-21

Diarienummer
18094-2024

Landsbygds- och
infrastrukturdepartementet
li.remissvar@regeringskansliet.se

Begäran om yttrande över betänkande Animalieproduktion med hög konkurrenskraft och gott djurskydd

Er beteckning: LI2024/01638 SOU 2024:56

Sammanfattning

Länssstyrelsen anser att utredningen är grundlig och väl genomförd och att många av de förslag om ytterligare utredningar som lämnats är bra.

1 Författningsförslag

Förändring av 2 kap 3 § Djurskyddsförordningen 2019:66 (DF)

Länssstyrelsen tillstyrker förslaget med viss reservation.

Förslaget grundar sig på antagandet att svenska lösdrifter över lag är av hög kvalitet. Erfarenheten är dock att det är stor variation.

Förslaget innebär att lösdrifter av sämre kvalitet kan dra fördel av att beteskravet försvinner, med sämre djurvälstånd som följd. Tas beteskravet bort bör kraven på lösdrifter stärkas.

Om beteskravet tas bort kan det öppnas en möjlighet till extra stöd för bete. Det bör dock säkras att detta är möjligt från EU, innan beteskravet tas bort.

Dagens beteskrav är mycket svårt att kontrollera, då det kräver återkommande besök i vissa produktioner. Djurvälståndsstöd skulle kunna kompletteras med ytterligare krav på bete som gör det enklare att kontrollera.

Landsbygdsenhetens arbetsgrupp för jordbrukarstöd har tagit del av betänkandet och Djurskydds- och veterinärenhetens förslag till yttrande och håller med om deras synpunkter i yttrandet, men

önskar ett förtydligande avseende möjligheten till att införa ett EU-finansierat djurvälståndsstöd för mjölkkor på bete.

Införandet av ett sådant jordbrukarstöd bör vara en förutsättning för att tillstyrka att beteskravet tas bort. Landsbygdsenheten vill även tillägga att ett sådant jordbrukarstöd inte ska belasta övriga näringen genom att minska stödersättningen till sådan verksamhet som inte kan ta del av stödet.

Om ovan inte är möjligt anser Landsbygdsenheten att regeringen i stället bör se över möjligheten att införa ett nationellt stöd som ersätter merkostnader för betande mjölkkor.

Förändring av 2 kap 17 § DF

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget.

Viktigt att ha i beaktande hur det knyter an till rovdjursfrågorna och hur det påverkar möjligheterna till rovdjursavvisande stängsel. Förslaget öppnar för ett attraktivt friluftsliv med fler betade marker, även om det ställer krav på skyltning när människor kan röra sig mer fritt i områden med betande djur. Förslaget öppnar också för bättre möjligheter till rotation, som kan vara nödvändig vid väderfenomen som torka och översvämning. Det kan också bli lättare att använda svårstängslade marker.

Förändring av 6 kap 3 § DF

Länsstyrelsen avstyrker förslaget. Länsstyrelsen har under ett antal år arbetat för att förprovningen ska komma närmare djurskyddskontrollen. Det är av stor vikt att tolkningen av djurskyddslagen vid förprovning och kontroll ligger lika och är likvärdig över landet. Förprovningen måste därför vara en del av det dagliga arbetet i djurskyddskontrollen. Både förprovning och djurskyddskontroller använder varandras ärenden som underlag i nya ärenden. Detta kommer att försvåras vid koncentration. Närhetsprincipen har stor betydelse för både myndighetsutövaren och företagaren/djurhållaren. Neringen har uttryckt fördelen av att ha närhet till sin myndighet. Vid en koncentration kommer närheten att försämrast.

Länsstyrelsen i Norrbotten har redan idag långa avstånd. En typisk besiktning i samband med förprovning skulle kunna ta ca 16 timmar restid i anspråk om besiktningar ska utföras i hela CIVO området (de fyra nordliga länen; Jämtland, Västernorrland, Västerbotten och Norrbotten).

Att slutbesiktiga en förprovning ger en kompetensutveckling som

utvecklar förprovningen. Om det administrativa och fältarbetet separeras går denna kompetensutveckling förlorad. I många län arbetar medarbetarna med både förprovning och djurskyddskontroller vilket stärker deras kompetens. Länsstyrelsen förordar att samarbetet mellan länsstyrelserna utvecklas så att kompetensen stärks. Ärendetyper som förekommer sällan i vissa län kan med fördel lämnas över till län där ärendetypen är mer vanligt förekommande. Jordbruksverket bör få en mer utvecklad vägledande roll.

Allmänna synpunkter

4.10 Utredarens överväganden och förslag – områden utanför djurskyddsområdet

Utredarens förslag:

Inför rätt att bedriva skyddsjakt utan tillstånd från länsstyrelsen för markägare och jordbruksarrendatorer med jakträtt avseende rådjur, dovhjort och kronhjort, utöver vildsvin som nu får skyddsjagas utan tillstånd. Skyddsjakt ska vara tillåten om skadan är pågående eller omedelbart förestående. De utvidgade bestämmelserna om skyddsjakt ska efter beslut av regeringen införas i bilaga 4 till jaktförordningen (1987:905).

Länsstyrelsens yttrande

Rådjur

Det finns i dagsläget ingen möjlighet att bedriva skyddsjakt på enskilda initiativ på rådjur däremot har rådjur har en lång allmän jakttid, punkt 11 bilaga 1 jaktförordningen (1987:905).

Det finns även möjlighet att ansöka om skyddsjakt hos Länsstyrelsen i det enskilda fallet om behov finns. Vid ansökan om skyddsjakt görs en bedömning om förutsättningarna för skyddsjakt uppfylls eller ej. Länsstyrelsen har inte haft någon ansökan om skyddsjakt av rådjur under de senaste åren.

Dovhjort

Länsstyrelsen har inga synpunkter på förslaget då dovhjort inte förekommer i länet.

Kronhjort

Som art förekommer kronhjorten i mycket begränsad omfattning i

Norrbottens län. De få frilevande individer som eventuellt förekommer är samtliga resultat av rymningar från hägn. I Norrbotten finns inget registrerat kronskötselområde. På mark som inte ingår i kronhjortskötselområden får endast jakt efter kalv bedrivas.

På mark som inte ingår i kronhjortskötselområden får årskalv av kronhjort jagas under perioden 16 aug – 31 jan enligt punkt 10 i jaktförordningen (1987:905). Utöver den allmänna jakttiden finns det för jakträttshavare möjlighet att bedriva skyddsjakt på enskilda initiativ för att förebygga skador av vilt under de tider och övriga villkor som anges i bilaga 4 till jaktförordningen (1987:905). Enligt punkt 18 bilaga 4 jaktförordningen (1987:905) får årskalv av kronhjort jagas om kronhjort orsakar stamskada på barrträd under perioden 1 juli-15 april. Vidare enligt punkt 17 i samma bilaga får årskalv av dov- och kronhjort som uppträder vid fält med oskördad gröda, jagas om det behövs för att förebygga skada under perioden 1 juli – 15 april.

Det finns även möjlighet att ansöka om skyddsjakt hos Länsstyrelsen i det enskilda fallet om behov finns. Vid ansökan om skyddsjakt görs en bedömning om förutsättningarna för skyddsjakt uppfylls eller ej. Länsstyrelsen har under de senaste åren haft en ansökan om skyddsjakt på kronhjort gällande betesskador och barkgnag på skog.

Samlad bedömning

Med anledning av vad som framförts ovan är Länsstyrelsen i Norrbottens uppfattning att problemet med rådjur och kronhjort inte är utbredd i länet och att behovet av utökad skyddsjakt inte finns. Samtliga arter har en lång allmän jakttid som i första hand ska utnyttjas för att förebygga skador.

Övriga synpunkter på utredarens övervägande och förslag under punkt 4:10.

Länsstyrelsen motsätter sig till förslaget om generellt längre besöksintervall på gårdar med ViLA. Framför allt inom fårhållningen där kunskapen generellt sett är lägre. Även på stora gårdar, där sjukdomar till antalet är fler, riskerar längre besöksintervall att påverka djurhälsan.

Länsstyrelsen ifrågasätter också förslaget att låta husdjurstekniker ersätta veterinär vid behandling av fertilitetsstörningar hos mjölkkor. Husdjursteknikerna är idag väldigt få till antalet.

Synpunkter på utredarens övervägande och förslag under punkt 4:12.

Målstyrda regleringar försvårar likabehandlingen och är ofta mindre tydliga för producenterna.

Det är viktigt att fokusera mer på managementet än att minska regelmängden. Den administrativa bördan är en större belastning än regelmängden.

Utveckla samarbetet mellan kontrollprogram och myndighetsutövning. Låt myndigheterna ta del av resultat från kontrollprogram och certifieringsorgan. Länsstyrelsen bidrar väldigt lite till arbetsbördan då kontrollintervallen generellt överstiger 10 år.

6 Förprovning av djurstallar

Synpunkter på utredarens övervägande och förslag under punkt 6:9.

Det är motsägelsefullt att förbättra och förenkla något så komplext som en förprovning.

Om ett ekonomiskt stöd ges för smittskyddssamråd bör rimligen resultatet av ett sådant följas. Det är av stor vikt att ställs kunskapskrav på den veterinär som deltar i ett smittskyddssamråd.

Smittskyddet är mycket viktigt och bör ingå vid förprovning.

Länsstyrelsen ser positivt att se över undantag från förprovning. Det är dock viktigt att de befintliga undantagen då utvärderas.

7 Innovation och forskning

Synpunkter på utredarens övervägande och förslag under punkt 7:13.

Det är viktigt att ta vara på dagens forskning och föra ut resultaten.

Det finns idag en stor forskningsbank som inte används i någon större omfattning.

Länsstyrelsen ser mindre positivt på att ta bort godkännandet av Ny teknik. Istället borde RISE:s nav användas för provning av Ny teknik.

Medskick. Se över möjligheten att använda sig av drönare för den dagliga tillsynen i svårtillgängliga områden, såsom skärgårdsöar och fjällnära betesmarker. Med drönare skulle tillsynen till och med kunna bli bättre än genom en fysisk tillsyn, då drönaren enkelt kan täcka hela arealen.

8 Kontroller och administrativ börda

Synpunkter på utredarens övervägande och förslag under punkt 8:7.

Länsstyrelsen ser positivt på kalibreringar som även omfattar branscherna. Att branscherna och myndigheterna håller samma nivå

ger producenterna en tydlighet och förståelse för hur regelverken ska tolkas.

Länsstyrelsen ser positivt på en uppdatering av vägledningen. Den har sedan 2016 blivit avsevärt bättre men är i behov av en översyn. Länsstyrelsen gör bedömningen att det inte är resursmässigt möjligt att Livsmedelsverkets Officiella veterinärer kan erbjuda en avstämning inför en transport, då det skulle vara nödvändigt med ett besök på plats för att kunna göra en korrekt bedömning.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Lotta Finstorp med djurskyddshandläggare Alma Hagskär som föredragande. I den slutliga handläggningen har också enhetschefen för Djurskydds- och veterinärenheten, Ingrid Ragnarsson medverkat.